

prima instanță: E. Roibu

instanța de apel: M. Ciugureanu, S. Arnaut, B. Bîrcă

Î N C H E I E R E

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Individuală "Sahanovschi Andrei" în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Individuală "Sahanovschi Andrei" împotriva Societății cu răspundere limitată "Apă Cristalină" privind încasarea datoriei și a prejudiciului material și cererea reconvențională a Societății cu răspundere limitată "Apă Cristalină" împotriva Întreprinderii Individuală "Sahanovschi Andrei" cu privire la încasarea datoriei, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2014, prin care hotărîrea instanței de fond a fost casată integral, fiind pronunțată o nouă hotărîre,

c o n s t a t ă:

La 23 iulie 2012 Întreprinderea Individuală „Sahanovschi Andrei” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu răspundere limitată „Apă Cristalină” cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului.

În motivarea cererii, Întreprinderea Individuală „Sahanovschi Andrei” a indicat, că în anul 2004 a procurat de la Unitatea de Implementare și Administrare a PCPA un tractor Landini Legend cu prețul de 337 364,84 lei și plugul reversibil EVQ 14RP la prețul de 40 514,05 lei.

La 22 octombrie 2008 Întreprinderea Individuală „Sahanovschi Andrei” a beneficiat de un credit de la BC „Moldova - Agroindbank,, Societate pe Acțiuni filiala Criuleni, în sumă totală de 280 000 lei. Pentru asigurarea rambursării creditului a depus în gaj tractorul de marca Landini Legend și plugul EVQ 14RP. În anul 2009 reclamantul i-a propus pîrîtului, să-i vîndă tractorul dat la prețul de 300 000 lei. Ambele părți au convenit asupra următoarelor: în contul tractorului Landini Legend evaluat în sumă de 300 000 lei, pîrîtul urma să-i transfere reclamantului suma de 100 000 lei, iar pentru restul sumei să-i transmită un tractor de marca ATȚ 161 evaluat de părți în sumă de 200 000 lei. Din considerentele că, tractorul Landini Legend era gajat

la bancă, reclamantul s-a adresat băncii cu rugămintea de a-i permite realizarea parțială a bunurilor gajate și anume a tractorului, banca a acceptat ca tractorul Landini Legend să fie substituit cu tractorul de marca ATȚ 161.

Sustine că, tranzacția în cauză a avut loc în felul următor: pîrîtul, Societatea cu răspundere limitată „Apă Cristalină”, i-a transmis reclamantului, Întreprinderea Individuală „Sahanovschi Andrei” în proprietate tractorul marca ATȚ 161, la prețul de 20 000 lei indicat în factura fiscală numărul RW0104850 din 18 august 2009.

Prin urmare, pîrîtul a oferit un tractor valoarea căruia este cu 180 000 lei mai mică decît valoarea stabilită de părți pentru tractorul pe care urma să-l ofere pîrîtul. Tot în aceeași zi, tractorul dat ATȚ 161 a fost pus în gaj la bancă în schimbul tractorului Landini Legend. În afară de aceasta, pîrîtul a achitat reclamantului suma de 100 000 lei în contul tranzacției date la 18 august 2009. Tot în aceeași zi, 18 august 2009, Societatea cu răspundere limitată „Apă Cristalină” cunoscînd faptul că, Întreprinderea Individuală „Sahanovschi Andrei” dispune cu drept de proprietate și de un plug reversibil, a solicitat transmiterea plugului în posesie temporară cu titlu gratuit, în vederea efectuării unor lucrări agricole pentru o perioadă de o lună, cu promisiunea de a-l întoarce.

Solicită reclamantul încasarea din contul pîrîtului Societatea cu răspundere limitată „Apă Cristalină,, în beneficiul reclamantului Întreprinderea Individuală „Sahanovschi Andrei,, a datoriei de bază în sumă de 220 514 lei, compusă din suma de 180 000 lei datoria pentru tractorul Landini Legend și suma de 40 514,05 lei costul plugului însușit, a prejudiciului material în sumă de 7 060 lei, a taxei de stat, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 15 000 lei.

La 17 mai 2013 Societatea cu răspundere limitată „Apă Cristalină” a depus acțiune reconvențională împotriva Întreprinderii Individuale „Sahanovschi Andrei” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 20 000 lei, a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reconvenționale Societatea cu răspundere limitată „Apă Cristalină”, a indicat că la 18 august 2009 în baza facturii fiscale cu nr. RW 0104850 din 18 august 2009 i-a vîndut Întreprinderii Individuale „Sahanovschi Andrei” marfa și anume tractorul de marca ATȚ 161 la prețul convenit de către ambele părți la suma totală de 20 000 lei (inclusiv TVA). Faptul vînzării, a livrării și recepționării se confirmă prin factura fiscală în cauză, respectiv a avut loc o tranzacție de vînzare-cumpărare, conform art. 753 alin. (1) Cod Civil

Solicită Societatea cu răspundere limitată „Apă Cristalină” încasarea de la Întreprinderea Individuală „Sahanovschi Andrei” a datoriei în cuantum de 20 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 26 septembrie 2013, cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Individuală „Sahanovschi Andrei” împotriva Societății cu răspundere limitată „Apă Cristalină” cu privire la încasarea datoriei și prejudiciului material s-a admis. S-a dispus încasarea de la Societatea cu răspundere limitată „Apă Cristalină” în beneficiul Întreprinderii Individuale „Sahanovschi Andrei”, a datoriei în sumă de 220 514 lei, a prejudiciului material în sumă de 7 060 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 15 000 lei, în total 242 572 lei. S-a dispus încasarea de la Societatea cu răspundere limitată „Apă Cristalină” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 7 277 lei. Acțiunea reconvențională înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Apă Cristalină” împotriva Întreprinderii

Individuală „Sahanovschi Andrei” cu privire la încasarea datoriei s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d.141, 153-156).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2014 a fost admis apelul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Apă Cristalină”. S-a casat hotărârea Judecătorei Criuleni din 26 septembrie 2013, pronunțând o hotărâre nouă, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Individuală ”Sahanovschi Andrei” împotriva Societății cu răspundere limitată „Apă Cristalină” cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului material. S-a admis acțiunea reconvențională. S-a încasat de la Întreprinderea Individuală ”Sahanovschi Andrei” în folosul Societății cu răspundere limitată „Apă Cristalină” datoria în sumă de 20 000 lei și cheltuielile de judecată (taxa de stat achitată la depunerea cererii reconvenționale și cererii de apel) în sumă de 6 170 lei (f.d.188-195).

La 24 martie 2014 recurentul Întreprinderea Individuală ”Sahanovschi Andrei” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea menținerii hotărârii instanței de fond.

În motivarea cererii de recurs recurentul a relevat că, decizia instanței de apel o consideră ilegală, pasibilă de a fi casată prin prisma faptului că, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și nu a aplicat norma materială corespunzătoare litigiului dat. Susține, că instanța de apel motivând decizia a făcut trimitere la art. 210 Cod Civil, în ceea ce ține de forma actului juridic, însă nu s-au aplicat litigiului dat prevederile art. 123 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova. Invocă că, în ședința de judecată cât și în ordonanța de neîncepere a urmăririi penale în urma cercetărilor efectuate, ambele părți au confirmat înțelegerea cu privire la tranzacția efectuată și condițiile tranzacției; la fel, au fost audiați martorii, care au confirmat acel fapt, că ambele părți au avut înțelegerea de a comercializa tractorul Landini Legend, plugul rămânând în gaj. Societatea cu răspundere limitată „Apă Cristalină” nu a prezentat nici un document, care ar confirma faptul încheierii unei tranzacții de vânzare - cumpărare. Cu referire la acțiunea reconvențională, invocă că factura fiscală seria RWO 104850 în baza căreia își formulează pretențiile Societatea cu răspundere limitată ”Apa Cristalină” a fost emisă la data de 18 august 2009, astfel, societatea nu s-a folosit de dreptul său prevăzut expres în art. 267 alin. (1) Cod Civil, termenul de prescripție a fost omis, prin urmare instanța de judecată urma să respingă acțiunea reconvențională ca fiind tardivă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Analizând modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

La 12 mai 2014 intimatul Societatea cu răspundere limitată "Apa Cristalină" a depus referință prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, reiterând asupra faptului, că motivele invocate de recurent în cererea de recurs nu-și găsesc confirmare, ceea ce denotă faptul că sunt formale și nu pot pune la îndoială legalitatea și temeinicia hotărârii contestate. Consideră că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursul declarat de către recurenți în esența lor sunt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă conform art. 130 al Codului de procedură civilă.

Referitor la cererea de bază menționează, că recurenta nu a probat atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel și nu a prezentat careva probe că între ea și intimată a fost semnat un act juridic, prin care să dea naștere la obligații reciproce, cum ar fi vânzare-cumpărare a tractorului Landini Legend la prețul de 300 000 lei, din care considerente nu au suport afirmațiile recurente precum că, intimata are careva obligații pecuniare nestinse față de prima. Menționează, că recurenta a invocat că nu a înstrăinat către Societatea cu răspundere limitată "Apa Cristalină" plugul cu pricina, astfel în conformitate cu art. 374 Cod Civil, proprietarul este în drept să-și revendice bunurile aflate în posesiunea nelegitimă a altuia. La caz, contrar normelor legale recurenta solicită încasarea contravalorii bunului respectiv, fără a prezenta probe că nu poate fi restituit în natură și fără a prezenta careva probe care ar confirma că valoarea bunului respectiv este estimat la suma respectivă. Cât privește cererea reconvențională, o consideră întemeiată, depusă în termenul de prescripție prevăzut de lege, conform art. 272 alin. (3) al Codului civil.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanțele aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art.433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcei contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Tot odată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Argumentele invocate de recurentul Întreprinderea Individuală ”Sahanovschi Andrei” poartă caracter declarativ, se combat cu probele administrate și nu au suport legal.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate a emis o hotărâre legală, iar argumentele invocate de recurentul Întreprinderea Individuală ”Sahanovschi Andrei” în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Întreprinderea Individuală ”Sahanovschi Andrei”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari